

EKUMENSKA IZJAVA

Mirovno poslanstvo krščanskih Cerkev

Svet krščanskih Cerkev v Sloveniji
in
Delegacija Ruske pravoslavne Cerkve,

*Izjava za javnost ob ekumenskem pogovoru
na Bledu, 27. julija 2018*

Molitev za večni mir ruskih ujetnikov, ki so pred sto dvema letoma pod Vršičem darovali svoja življenja, predstavnikom krščanskih Cerkev nudi priložnost za vnovično bratsko srečanje in ekumenski pogovor. Ker letos mineva sto let od konca 1. svetovne vojne, smo želeli skupaj razmišljati o mirovnem poslanstvu krščanskih Cerkev. »Velika vojna« se je zaradi sebičnih interesov velikih sil začela sredi krščanske Evrope in se razdivjala po vsem svetu. Posebej hudi boji so se odvijali na bližnji Soški fronti. Kristjani so se bojevali in umirali na nasprotnih straneh. Zato je po prvi svetovni vojni skupaj z ekumenskim gibanjem med kristjani nastalo tudi mirovniško gibanje. Za mir in za edinost kristjanov je živel in umrl evangeličanski teolog in mučenec Dietrich Bonhoeffer, eden najsvetlejših likov 20. stoletja.

K delu za mir kristjane najprej zavezuje Sveto pismo, še posebej oznanilo Jezusa Kristusa. S svojim rojstvom je oznanil »mir ljudem na zemlji« (Lk 2,14). Podaril nam je svoj mir, ki ga svet ne more dati (Jn 14,27), mir, ki je sad njegove smrti in vstajenja od mrtvih.

Blagroval je tiste, ki delajo za mir, saj bodo Božji otroci (Mt 5,9). Njegove besede: »Vsi, ki primejo za meč, bodo z mečem pokončani« (Mt 26,52), lahko razumemo kot resno opozorilo na nevarnost samouničenja človeštva. Zato se ne more imenovati kristjan, kdor ni človek miru, kdor ne moli in ne dela za mir.

Kristjani v preteklosti nismo bili vedno graditelji miru, saj je naša zgodovina tudi zgodovina verskih vojn in preganjanj drugače verujočih. V 20. stoletju pa so krščanske Cerkve odločneje stopile na pot miru. Zavedajo se, da je mir najprej Božje delo in Božji dar, zato se ob vsakem bogoslužju dviga k Bogu tudi prošnja za mir. Božja liturgija sv. Janeza Zlatoustega, ki jo z veliko ljubeznijo obhajajo pravoslavne Cerkve, takoj na začetek postavlja prošnjo »za mir vsega sveta«, »za mir, ki prihaja od zgoraj«. Moskovski patriarh Kiril in papež Frančišek sta ob srečanju na Kubi (februarja 2016) povabila katoličane in pravoslavne vseh dežel, »naj se učijo živeti skupaj v miru in ljubezni in naj ,bodo med seboj istih misli‘« (Rim 15,5). V mestu Bari so nedavno predstavniki krščanskih Cerkev z Vzhoda skupaj s papežem molili za mir na Srednjem Vzhodu. Krščanska navzočnost v teh deželah, ki so zibelka krščanstva, zaradi vojne in nasilja ugaša, morda za vselej. Zato so predstavniki Cerkev enodušno molili in prosili od Gospoda nebes »*tisti mir, ki ga mogočniki na zemlji še niso uspeli najti.*« *Za naše brate, ki trpijo, so prosili z besedami psalma: »V tebi naj bo mir!« (Ps 122,8).*

Molitev in delo za mir sta tudi v središču prizadevanj Evangeličansko-luteranske Cerkev in drugih Cerkev, ki izvirajo iz reformacije. Zavezanost miru so vnovič potrdile ob obeleževanju petstoletnice reformacije (2017). Mirovne pobude podpira in koordinira zlasti Svetovni svet Cerkev, v katerega so te Cerkve včlanjene, in ki letos obhaja svojo sedemdesetletnico (1948-2018).

Tudi Rimskokatoliška Cerkev pri evharistiji prosi nebeškega Očeta: »Podari nam mir v naših dneh.« Na Jezusa Kristusa se obrača s prošnjo: »Utrdi svojo Cerkev v miru in jo vodi k popolni edinosti«. Papeži 20. stoletja, ki so bili priče dveh svetovnih vojn, so – žal brez uspeha – klicali k miru. Pij XII. je svaril: »Z mirom ni nič izgubljeno, z vojno lahko izgubimo vse.« Na pobudo Pavla VI.

se 1. januar vse od leta 1968 obhaja kot dan miru. Pravičnost, mir, ohranjanje stvarstva in sprava – to so bile naloge, ob katerih so na treh evropskih ekumenskih zborovanjih (Basel, Gradec, Sibiu) razmišljali in molili evropski kristjani vseh Cerkev. Papež Janez Pavel II. je 27.10.1986 povabil predstavnike krščanskih Cerkev in svetovnih verstev v Assisi, da bi skupaj molili za mir. Ta pobuda se v različnih oblikah uresničuje do današnjih dni.

Grobovi žrtev obeh svetovnih vojn, raztreseni po celi Evropi, kličejo: »Nikoli več vojne!« Umrli ruski ujetniki pod Vršičem kličejo: »Nikoli več vojne!«, kajti vojna je »zločin proti Bogu in proti človeku« (GS 80).

Na koncu bi radi spomnili na besede, ki jih je po molitvi ob ruski kapeli pod Vršičem leta 2016 izrekel metropolit Volokolamski Ilarion: »Naj se nikoli ne ponovijo tragedije, ki so se odigrale pred sto leti in ki so uničile brezštevna človeška življenja. Naj sonce miru sije nad našimi državami in nad vso našo evropsko celino. Naj Gospod Bog blagoslavlja naše narode.«

Zavedajoč se, da »mir ni nikoli za vedno pridobljen, marveč ga je treba neprestano graditi« (GS 78), se spodaj podpisani predstavniki krščanskih Cerkev v Sloveniji skupaj s predstavniki Ruske pravoslavne Cerkve vnovič zavezujejo k molitvi in delu za mir v naših deželah in povsod po svetu. Iz Barija naj prek Bleda in Vršiča vse do trpečih bratov na Srednjem Vzhodu odmeva *krik psalma*: »V tebi naj bo mir!« (Ps 122,8).

Bled, 27. julija 2018

Nj. ekselenca škof Kronštadski Nazarij

Nj. visoko preosveštenstvo
mitropolit zagrebško-ljubljanski dr. Porfirije

dr. Stanislav Lipovšek, celjski škof,
predsednik Sveta krščanskih Cerkev

mag. Geza Filo,
škof Evangeličanske Cerkve v Sloveniji